

Θέσεις και απόψεις του ΕΣΗΑΠΕ

επί της εισήγησης του ΑΔΜΗΕ για την τροποποίηση του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ για την ενσωμάτωση των αναγκαίων ρυθμίσεων για την εφαρμογή του άρθρου 98 του ν. 4951/2022, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 139 του ν. 5037/2023, αναφορικά με τον επιμερισμό του κόστους σύνδεσης έργων επέκτασης του Ελληνικού Δικτύου Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, μεταξύ, αφενός του Διαχειριστή Μεταφοράς και αφετέρου των παραγωγών ή καταναλωτών Υψηλής Τάσης

Στα πλαίσια της σχετικής διαβούλευσης της ΡΑΑΕΥ για την εν θέματι εισήγηση ο ΕΣΗΑΠΕ τοποθετείται γενικά υπέρ των προτάσεων του ΑΔΜΗΕ και συντάσσεται με τις εξής συγκεκριμένες θέσεις :

1. Παλαιότερα οι λίγοι και συγκεκριμένης τοποθεσίας συμβατικοί σταθμοί που λειτουργούσαν πριν από την μαζική διείσδυση των ΑΠΕ, απαιτούσαν περιορισμένα δίκτυα συγκεκριμένων οδεύσεων, όμως το κόστος παραγωγής ηλεκτρισμού από αυτά ήταν πολύ μεγάλο (και μεγαλώνει ολοένα με τις επιβαρύνσεις από τα δικαιώματα εκπομπών ρύπων και τις έντονες διακυμάνσεις των τιμών των ορυκτών καυσίμων), σε σχέση με το κόστος για τα δίκτυα που ήταν σχετικά περιορισμένο.

Η ενεργειακή μετάβαση, με την ανάπτυξη ΑΠΕ σε ολόκληρη της έκταση της χώρας, αυξάνει προφανώς το κόστος δικτύων που είναι αναγκαία για τη σύνδεση των διεσπαρμένων σταθμών ΑΠΕ, αλλά μειώνει σημαντικά το κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, αφού ήδη αιολικά και φωτοβολταϊκά, αλλά και άλλες πηγές ΑΠΕ πλέον, είναι εξαιρετικά πιο ανταγωνιστικές από τη συμβατική παραγωγή.

2. Τα συγκεκριμένα έργα δεν διαφέρουν επί της ουσίας από όλα τα υπόλοιπα που λειτουργεί και αναπτύσσει ο ΑΔΜΗΕ και αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι του Συστήματος. Συνεπώς, φαίνεται κατ' αρχήν ότι δεν είναι εύλογος ένας διαφορετικός μηχανισμός αποζημίωσής τους, και μάλιστα όταν η εφαρμογή του μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τη βιωσιμότητα των σχετικών επενδύσεων και να δημιουργήσει στρεβλώσεις.
3. Σύμφωνα με τα μέχρι τούδε δημοσιοποιημένα στοιχεία και μελέτες η αύξηση των Χρεώσεων Χρήσης Συστήματος (ΧΧΣ) στους λογαριασμούς ρεύματος, η οποία προκύπτει από την επέκταση του ηλεκτρικού δικτύου που είναι απαραίτητη για την ενεργειακή μετάβαση της χώρας, είναι από μικρή έως αμελητέα.

Η αύξηση αυτή εξάλλου, δεν προκύπτει επειδή ο ΑΔΜΗΕ αυξάνει τα τέλη, αλλά επειδή πραγματοποιούνται επενδύσεις απολύτως απαραίτητες για την ανάπτυξη

του Συστήματος και ζητούνται από την Πολιτεία και την αγορά προκειμένου να ενσωματωθούν σε αυτό περισσότερα έργα ΑΠΕ.

4. Η κοινωνικοποίηση του κόστους σύνδεσης των έργων ΑΠΕ ακόμη και εάν δεν γινόταν άμεσα μέσω των προβλέψεων του άρθρου 98 του ν. 4951/2022, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, θα γινόταν εμμέσως με μετακύλιση του κόστους αυτού στις προσφορές των μονάδων αυτών για την συμμετοχή τους στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας ή στις προσφορές κατά την συμμετοχή τους στους σχετικούς διαγωνισμούς.
5. Θα ήταν ασυνεπές να θεωρηθεί ότι τα έργα ενίσχυσης του συστήματος μεταφοράς ενέργειας για τη σύνδεση παραγωγών/καταναλωτών στην υψηλή και υπερυψηλή τάση, είναι ανταποδοτικά, ενώ τα έργα επέκτασης του συστήματος (ιδίως όταν πρόκειται για σύνδεση σταθμών ΑΠΕ), τα οποία αποτελούν τη λογική και τεχνική συνέχεια των έργων ενίσχυσης και αυτονόητη προϋπόθεση για τη σύνδεση των σταθμών πράσινης ενέργειας στο σύστημα μεταφοράς, δεν είναι ανταποδοτικά. Για τον λόγο αυτό άλλωστε τα έργα ενίσχυσης, εντάσσονται στην περιουσιακή βάση του ΑΔΜΗΕ για το σύνολο της αξίας τους, λαμβάνουν εύλογη απόδοση και χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Συστήματος.
6. Η ρύθμιση ασυμμετριών όπως αυτή της διακριτικής οικονομικής μεταχείρισης των έργων επέκτασης και των έργων ενίσχυσης όταν διαπιστώνεται σαφώς ο ανταποδοτικός τους χαρακτήρας, αποτελεί απαραίτητο εργαλείο για την τήρηση των αρχών του ισχύοντος εθνικού και ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου και δεν πρέπει να τίθεται σε κίνδυνο ανατροπής, και μάλιστα αναδρομικά.
7. Είναι απολύτως αναγκαίο να εκτιμηθεί σωστά το μέγεθος των αρνητικών επιπτώσεων που θα είχε μία τυχόν αλλαγή του επιμερισμού του κόστους σύνδεσης έργων επέκτασης του Ελληνικού Δικτύου Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας στην υλοποίηση των αναπτυσσόμενων έργων που έχουν συμπεριλάβει στο business plan τους την κοινωνικοποίηση κατά 50% του κόστους σύνδεσης. Η σημαντικότερη από αυτές είναι η - ενδεχομένως μεγάλη και απότομη -επιβράδυνση του ρυθμού ενίσχυσης της διείσδυσης ΑΠΕ στο μείγμα, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για πορεία της ενεργειακής μετάβασης στη χώρα μας.